

А
М
О
Х
О
Т
Н
И
К

13-14.

гумо-ристи-чно сати-ричний часо-пис.

Кіш У.С.С.
21. VIII. 1916.

— Виходить коли сам схоче. —

Кіш У. С. С., 21. лип. 1916 р.

Кл. Р. К.

Розмова межи читача-ми а „Самохотником."

I. Вчителеві...

Рік /отсе/... якраз/ сьогодні —
„Самохотник/" вийшов в світ!
Ми у честь його — коб годні —
Знеслиб з світа весь ґраніт...
Увисоку піраміду
Ми поставили-б йому
А й кавили для розвіду
Вбилиб Таблицю в стіну. /.

„Самохотник - майстер духа:
Веселив в Каші стрільців;
Брав за себе поза вуха,
Брав нераз і штовханців.
Часто --- ой та часто били
У нераз ломив ся бук;
Закин його похвалили
Зак' послухали наук ---
Та тепер тут аїд признати:
„Самохотник" --- до-бір --- жарти ---;
Вмів без злоби --- в світ пускати!
Тим-то й піраміди варт!"

Вдячні читачі.

II. Відповідь до слів зворушеного „Самохотника".

Motto: „Ах ..."

Ох щасливий до безміру
За признання всі від Вас ---
Вашій щирості я вірю -
Дух тай більше мій не згас!
Піраміди - непотрібні!
Навіть хочби був і мир -
Тішусь тим, що Ви вже здібні
Служать жартів та сатир!

[Поручаю ся доскладному студіюванню
Самохотник - [illegible]

К. Р. К.

Кошовикам:

Тоді, як Вас віддали рідні
В обійми тій страшній війні,
Ви були ще зовсім погідні
Тай з ніжним блеском на лиці.

Ну-й хто-б тепер під гук гармат
Не скваснв ся, неначе - сич...
Ще кілька літ війні тріватн -
Тай дехто став би: чиста дич!...

Так ней - у тихім ви постою -:
Можлива-б тут зарада в вас:
Духова праця над собою
Узстерла-б з лиць... і злість і квас.

Жарти.

Претенсії до історії.

Стрілець - кошовик звертаєть ся
до чоловіка, що щось трохи
більше знає, як азбуку і вміє
дещо записати словами, що:

звертаєть ся до члена Пресо-
вої Кватири:
– „Товаришу, запишіть,
що сиджу тепер під грушою,
кїю і їм консерву: гаше!"
Член Пр. Кв.: – „Чи можемо
що записати?"
Стр.-Ком. [сміється]: „Більше
нїчого! Се як на вас вистарчить!"

Оголошення інтендантури:

„В власному інтересі, як також
віна патріотизму належить
стерегти, щоби товариші „з за-
воду" ботаніки не вишукували
нїякої трави, нї збіжа, нї нїякої
іншої рослини, бо се зменьшує
поживні засоби краю."

„Промисловість" голодного.

Стрілець до жінки, що несе двоє гусий:
– „Відпустіть менї хоч одну гуску, я її
обскубаю а пірє вам назад віддам."
Жінка: А що з голою гускою буде?"
Стрілець: „Затримаю собі за то що скубав."

лист I. х. Погоні за „союзами". 1
[Гумористичний образок]

Була днина лагідненька
Глянь на схід - і от зблизенька
Гріесь в сонцю Рогатин,
Місто горде, жмурить очи,
Мов стрільцям сказати хоче,
Кілько знає їх провин.
А в Потоці при толоці -
Що за образ в людській очи?:
Рух і шмер і крик в селі - - -
Тай не диво! - вже від ранка
Йде кудись уся сметанка,
Инших слово-н - - - „фельдфеблі!"

[*] Кінчить ся вже мабуть доба в історії нашого народу, в якій він все шукав собі приятелів а не хотів довіряти виключно тілько своїм силам. Українець мусів бути все якимсь „- - - - ільом". На тлі такої психіки [шукання приятелів] забачимо тут представлену прогульку гуртка кошовиків [з дн. 7. VII. 1916 р.] до викопаного в Підгородю ідола, що колись мав представляти бога домашнього добра. Тут також жалієм, що в тій екскурзії не було одного нестаря, що на студ. з'їзді з 1913 р. пропонував навязати зносини з Китаєм а що до решти вертати до поганства.

На вочах/тут — не полуда —
Їде кудись аж двайцять люда
А між ними вуй Роман,
Шо з ніким не любить „штами";
Дух його не піде в рами —
Сам собі, як кажуть, пан.
У чапками нібй фірка;
За паском блищить сокирка —
Без вибору вождом він!
Коло його всьо, як пйони,
Нібй уважи від корони —
От по тут — то до колін!
Не вовки на раз завили —
Вуй Роман повнісьокий сили,
Слово сильнеє сказав:
„В Підгороде — до ідола!
Несми гордо, діти чола!
Вже від сну нам Велес встав!
Тисяч літ він спав бідака
У тепер як ворон крака;
Так крюом — народна кров...
Пробудив ся — прослезив ся
А в стрілцях він заклюбив ся
Може-й-б взяв нас в свій покров?"

Всї по тихо, осторожно
Йдуть і прямо і побожно —
Вуй Роман сам напрям дав.
Мелькотить сокира з боку,
Тяжко з нею тримати кроку —
Та й дарма — нема забав!
За якої пів години
Все від вчучення аж гине —
В горлі слини — ні на лик!
У напасти — о вже покотом —
Вмить — на камінь... от під плотом.
Пальцем вказує мужик.
Вуй Роман німий змішав ся,
Чейже він не сподівав ся
Бога предків так заспати, —
То-ж зменьшив ся він на власти,
„Пойми стерли рабські масти,
Стали голос забувати:
„Ах, гірка ти нам, дорого!
Та-ж се камінь — не дорого!
Хлопак так нас підняв на сміх?! —
Мокрі з поту ногавиці —
Камінь сей якийсь... „з границі“ —
Наш поклін — се був би гріх!“

Зараз пук! і другий каже
А при тім ще й мову вяже
Образками ніг та рук:
„Слово ваше ще зелене,
Тут рішають тільки члени
Академії наук!"
Гостре та коротке слово
Завертіло всім здорово:
Вчув і вуйко в серці: шасть!
Се й привело до отями,
Щоб не було сварки-драми,
Він скупив на нову власть:
„Тихо, діти, обложіть ся!
Мому ділу ви дивіть ся!
Що я роблю — те й ви!"
Ў нагну вся--- хоч брила груба —
Хапнув він ї за чуба
У намися піднести.
Упопав в якусь екстазу,
Ноги вперг до перелазу,
Витяг мускули на лук,
Тріскало на тім шматтє —
Не жалів собі він мук!
Камінь весь узяв в обнятє —

Ставі весе... просто-просто
Нуж і вуйко мовить гостро,
„Гей, світливче! гоп світлий!
Ви-ж, всі діти, ліньте в коло
Шоб в книжках не було голо.
До чого ж не брались ми!
Шоб піднести ся з руїни,
Ми для Вашої України
До „союзів" брали всіх,
Навіть Велеса старого
Тут і кличем ми до нього:
Захист дай для рідних стріх.
А як ні – так ми безвинні
Все робили, що повинні —
Хто-б инакше тут думав?!" —
Так сказав і в горлі стисло
А близенько щось і свисло:
То – світлявець клину знав
„Клину маєш – з тим моментом
Вже „союз" – і документом!
Не журитись – що давно
Є була якась „Проклята" –
Ще-б щось зїсти!" – і чим-де х
На квасне ідуть молоко.

(+) Народній переказ про камінь.

А як сонце заходило, ...
Всі вертають в Кіш — тай мілого
Гуйко обом поглядá? —
По новім — от бач — сонці
Леккі іти в стрілецькій блозі, —
Чей щось дасть стрільцям війна!

Труп — на Бджолах — Медоїд. Здивання.

Як про кількох людей згадаю
Чомусь то так мені їх жаль —
При тім у серці відчуваю:
Його вбивають — мов на паль.
  Так що-ж — іди отці до речі:
  У нас кількох людей собі,
  Хоч вміли вигинати „плечі"
  У жили близько при --- „дворі" ---
А „номінація"!? — [в час зливи *] —
Без їх імен!!! — Вам дивно мілі:
У мали: „доступ" та щей: „впливи"
І тут от:: ні на мітершу в вищ!!?

*] Приказ на збірці 18. VII. 1916.

Два листи.

[Від редакції. – Поміщаємо тут два листи. Щодо першого – то найменше що автор листа не повинен би так дуже брати собі до серця вибріки Самопала, котрого найкраще би зовсім поминути, [бо се нерше чиав, яке назвав він перш вистрілом; навіть цілком анамічно чоловіка не можна би назвати] *] – що до другого – то ми в багатьох місцях годимо ся з Вп. П. Степцюком, одонись н. „Чон...“ помістили лиш тому, що знаєм [illegible] т. С. Слика, на якого непомірно помсти так подіяти, що він [талановитий [illegible]!! –] міг би перестати [illegible] на все писати. А хей же ми не хотіли б мати на своїй совісті так важку втрату для українського народу].

I. Хвальна Редакціє!

Не відкажіте помістити кілька радків, які сплодило моє [illegible] н[illegible] Річ мається в тім: Тов. [illegible] сей вдвинув на високе [illegible] ради[illegible] нї купити:... граматику Жиговського-[illegible],

[illegible] іншої мови. Нехай би так! — Поради в цім не прохав, бо я сам знаю, чого потрібую тай тішу ся тим, що т. Самопал зхапав — неже на границі, значить на пацці, яку легонько можна вивчити. Сам він забув, що забагнеться такого, чого ані набути, ані вивчити. Забаг він бути гумористом і сатириком — а тут [illegible] — ні на локоть! Вспидай ся чоловіче! Сидів би ти тихо на своїх „пятрах" тай не [illegible] ся! Жиш навіть на „фотографа" треба вродити ся! То не так кожудь до того братися... Т. Чолотусенко чи Гілотупенко — [не міг добре прочитати, бо замазане купив цього] — нехай би перестав займати ся гумористичні сатирою, що ніжу табаки не варті, але враз з козаком Житкою, котрий виявив ся „спеціалістом" у видуванню [illegible] [illegible], нехай би купив собі Єгипетський сонник та нехай би видавав людям „нумери", що і.е. треба ставити на льотерію. Тим трохи заробив би грошей, якими може — вилічив би свою безмильність і щойно тоді міг би братися не до редагування „Самопала", але до якоїсь механічної роботи, де не потрібує працювати мізок!

З поважанням Самостійник.

*] Цікаве, в яких інтервалах будуть ті „пишки" появляти ся! [Додаток складача].

II. Світла Редакціє!

Прошу не відмовити помістити кілька по-
яснень з приводу статті С. Ємика: „Сон у Ста-
ніславові" [ч-у 12. „Самохотника"]:

--- Як голова стрілецького комітету був я
на зборах станиславівського комітету і знаю
докладно заміри та плани станиславівської
громади, до щирого приняття Стрільців. Щиро
та святочно хотіли всі приняти стрільців
до себе, приготовити карч, комерс і уладити
вечір сходин, одним словом бажали зробити,
щоб побут Стрільців одною великою гостиною у себе
В тих стараннях йшли так далеко, що навіть
ображали ся, коли не ожадано від них помо-
щення якихсь трудів для вигоди Стрільців. Од-
наче так Стр. комітет, як команда Коша стала
на становищи, щоби в сі тяжкі часи — осо-
бливо в місті — як найменьше обтяжати
станиславівську громаду та згодити за
волю якусь будь маніфестацію в часі пли-
ву крови, каліцтв і пожеж. З думкою то-
хоч не радо, згодила ся станисл. громада і
тому все уладжено так, як було підчас кома-
ту. Коли що, — так лише подяка належить ся
станисл. громаді і то так з серця щира, як
щире було її витанне Стрільців, про що
свідчили згадані автором „Сну" сходини в
„Бесіді" і промови на комерсі. Уся вла-

нання II. р. семинара, з котрої автор, не ша-
нуючи права товариськости і чинности, зробив
скінчеського Гумана, прийшла сюди, як і її то-
варишки, щоби упріємнити хвилі побуту
Стрільців у Станиславові. Прийшли і ма-
тері, покидаючи дітей в опіці, не раз
несвідомої служби, прийшли найпова-
жніші члени станисл. Громади, щоби за-
ступити Стрільцям се родинне тепло, я-
кого від двох літ не відчували. Думаю, що
се більше, чим „шоломами і дорогі вина,
чи карна служба з осібним мотком" про
що автор у „Ди" так скипів. „Здвиг
патріотичної публики не обкидав Стріль-
ців лаврами й цвітами" – бо на се не
був час – навіть на привитання ве-
ликих людей, не то заслужених укр.
жовнірів. Накидати ся знова су-
спільности своєю вашкостию, [на
яку можна мати ріжний погляд],
можна зробити Стрілецтву нам,
гіршу прислугу, далеко гіршу,
як висміювання свого товариша
без причини [Мумік]. –

В маю 1916 року.

З правдивим поважанням
Гр. Чепецюк.

Тоти Долотно.

Козак Нитка.

[Мало відома народня пісня].

Гей, у славних Усусів козак Нитка жив,
Він не збрую козацькую з собою носив,
А апарат „фотографський" з фільмами та склом
Його „злапав" на апарат – той був козаком.
Того ждала честь і слава і вічне життє;
Не пропало – не заглибло вже його імє,
Тільки мусів понад ухо „кокардку" приткнуть,
Або шапку „катамайку" на голову взять!
Славний, славний став апарат на увесь вже Кіш
У апараті манатки, що на собі ніс...
У до свого апарату Нитка так тягнав,
Що в своєму заповіті таке написав:
Як умру я – то в апарат мене положіть
А із верха на могилі слово напишіть:
Тут лежить у апараті світлювець Кота,
Кота славних Усусів: вмер тай вже нема,
Що всіх славних Усусів в апарат хапав
А по смерти в апараті і себе сховав.

„Примітка Редакції"
Співати на нуту:
„Гей на славній Україні козак Торба жив."

Оголошення.

Мавік! Мавік!
Лиш на вулиці Мазепи,
Де обмалені є мешти,
Все зробити можу жарт!
Ношу я мавіяні яйці
У курча у калабайці
Ще й мявчу, як кіт у марті.

Все я зроблю „для народу"
Дам зі спеки прохолоду
Всяке диво легко йде ---
В гіпнотизмі теж я битий
Хто голоден – буде ситий;
Лиш від чуд:
Гальо́ – пассе́

Конкурс.
Гей, артисти – малярі!
Ось робота є для вас:
Другий рочок вже війни
Третій вже біжить до нас
За рік другий – другий хвіст
Славний лев наш роздобув
З рочком третім новий ріст,
Щоби хто з вас не забув
Причепити третій в час –
Конкурс тут голосим ми,
Хто найкраще з усіх вас
Намалює три хвости
В нагороду сей візьме
На три сотки три квітки,
Ну--- щей славу- як піде-
То-ж розроблюйте хварби!
Б. У.

Мурко перенїс ся до
нового льокалю над по-
тічком, „де є красші
пивниці та схо́вки,
де-б хова́ти не пиво...
...але – гроші!

На корисних умо-
вах шукає, пожадний
заслужений спільник
Нагорода – висока!!!
Зголошення – на адре-
су: Маркірани.

Ціна сього подвійного числа: 30 сотиків -

Редакція: Про її число та склад – можна мо-
льодьми довідати ся.